1

श्रीरामप्रभुप्रसन्न ॥ विस्तीर्ण प्रदेशी नंदिग्रामीं ॥ मंदमंद उल्हास मनभ्रमि ॥ १ ॥ युक्ति राहिले पल्वंगमी वेष्टित वल्कली ॥
तुम्ही राससख्य करि परम हर्षे ॥ ऐसा राहिले यथासावकाश ॥ तव महा नंदिग्रामींचे उपोषणी दिशा संपूर्ण जालीया ॥
अयोध्ये उजु पाहती सकळ ॥ तव रजे नरलेख मंदवू ॥ सिराब्धी वेभरते तैसे दृढ येत महावेग ॥ ३ ॥ थोर पर्वनी
पाहता थोडी ॥ तिर्थराज प्रतिपक्षा चालते तातडी ॥ ऐसे सैकटक परवडी नंदिग्रामामार्गे येत ॥ ४ ॥ लय पटिकाजा
लीयास मिप ॥ वजुव-हाडि धावति मंगलतुरा ॥ किंतु शाक्रो तमोघनाचे कल्पवेगे नरिउजु ॥ ऐसा राघव प्रसन्न
होसि भेटि श्रीरामाचि ध्यातमानसि ॥ मनी ध्यापा [illegible] तेसी त श्रीरामामार्गी चालता ॥ भार नंदिग्रामास मि
पश्चाले तव नर युद्ध श्रीरामा प्रति बोले ॥ स्वामी श्रीत्रुघ्न [illegible] पाउले ॥ पाहावयासि प्रतुसी ॥ जननिया कौशल्यासु
मित्रा रोषि गंगेगोत मि हुनि पवीत्रा ॥ यातु स्लाध [illegible] योयारजी वने त्रा अगाध प्रीति आगळीया ॥ तु ला
सि वना जाता नेटि येकवेळ जालि चित्रकुटी ॥ तपुनि [illegible] तर पाउले पोटि चिंता वक्ष मेयाचे ॥ नव पंच के
स वल्स तुते हि उरक स्वीकारिले नाही ॥ अंचुका तुनि कहि नाही तुटले ॥ ११ ॥ क्रतुनि कर चरणाची पेंडी स्पये व
रिया किलीमु रकुंडी ॥ भ्रमति प्राणि आपितो डी ॥ उत्सुक सोस श्रीरामा ॥ वाट पाहता काचले डोळे श्रीमल्ह स
मनन रूपता ताव [illegible] उद्वेग अवस्था उदर पिळे क्षणक्षणा दोघींचे ॥ १२ ॥ वौळ स्वति ना अयोध्याधिश
एम्हा असां तजा ळीया हरस्वा ॥ आता तुम्ही यासमा [illegible] चिपि पाशा स्यो सित्वा गल्ली बहू ॥ १३ ॥ ऐसिया

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai — Joint project

संक्रोमक्लमानसमायाः तुझेआगमनरेक्कोनिआलियाः आणिकेकैहीजेअन्यायापात्रजालीअसे ॥१७॥
आणिचतुराननतेंरतुं पुर्वजांचाउरोहितपुराननुः तोश्रियुरुआलाआणिप्रधानुसुमंतसवेसनेचा ॥१८॥
प्रितीलुसागरतेनलेनलेः नगरलोकनेतेआले ॥ ऐसेनरथसांगेतवपावलेन्नारचतुरंगनिचे ॥१९॥
शत्रुघ्नसुमंतपाहतिनयनीतवनंदिग्रामप्रदेसिमंदिरनी ॥ अच्छादुनिश्वसैनाव्यहिनी आहतुसक्रसिंची ॥
हृष्टहर्षजालियोपरस्परेःसुमंतासिम्हणातले सुमित्राकुमरेप्रेमपाहाहोकपिसेन्यसाच्याश्रीरामुराहिलेयेथे ॥
होयजीम्हणोनिमंत्रीबोलेमगसिघ्रचरपंचाचे [illegible] सिधुआनंदउचंबळलेरोहिनादरयामध्ये ॥११॥
च्यातकिरेखिलाजीमुतिक्रिचकोरिपाहिल्यानि [illegible] नानाचक्रवाकितोगन्नत्तिउदयाचव्यावरिदेखिला ॥
सुमंतशत्रुघ्नऐसियापरिश्रीरामुकपिचक्रनितो [illegible] लाहतुष्पाब्धीच्यालहरिब्रह्माउबाहेरिगेल्या ॥
तुलिनामेतुहोयधाकुयऐसामनोद्भावराहि [illegible] बरलातेणेसेतुष्टरिग्गजदेवताजालिया ॥२२॥
मगरोपिजनिन्चक्रिपुस्करसास्यांगेश्रीरामासमोर ॥ मीकबपातलेनमस्कारास्वपश्चनावमयजाले ॥२३॥ तेस
मरप्रेमेबोल्कावलेःजेसेमयोरमृगमेघद्भायेनिवाले ॥ कितेग्रीष्ममध्यानिसुस्नानजाल्येमार्गस्थगंगाहरदी ॥
असोऐसेतेपरमअल्कादेसिघ्रचालिलेउपंलितपरे ॥ मत्स्येरेबोलागल्लिरोरें ॥ मनरेवताची ॥२४॥ गंध
पंथेपुष्पवनपाब्दीशब्दरेसुंकारेशपआगवी ॥ यातलीतेसिश्रीरामाजवळीशत्रुघ्नआलावेगे ॥२५॥

Joint Project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

२४

हास्यमुखे रघुनाथ बोलिया जी रूपोन वयेरा अस्र आले ॥ जेवं च्य विचुद्धासि पाउले अनुजा शत्रुघ्ना लागीपै ॥
क्षेमालींगने द्याळीने गाढें दिधल्या शत्रुघ्नासि पुढें ब्रह्मा उनि मायये केउ ते समर सुख वाटले ॥ २९ ॥ मग
तेसाचि सुमित्रासुते नमस्कारु केला जानकिते ॥ सवे चिस्ने हाळहरपाचि ते जासि र्वचन दिधले ॥ ३० ॥
याउपरि तेचि पंक्ति सौमित्रे शत्रुघ्ने परमप्रीती ॥ क्षेमालींगन दिधले चित्ती संतोषसमुद्र ऐसा ॥ उपरि नरथा
सिजेसि श्रीरामे आज्ञा दिधल्या सर्वासि क्षेमे ॥ दिधली तेसी अनुक्रमे शत्रुघ्ने ते समर ॥ ३२ ॥ नरथानुजासी सि
ताव लक्षुभु नेटला हनुमे नरला नभु ॥ तेसाचि मलाभु सरि सासुमंत होता ॥ ३३ ॥ याने हि नेटता
चि ते समर मस्तकु ठेविला स्वामिचा पाई ॥ ३४ ॥ परम प्रीति दर ॥ करुणाब्धीने धरिला ॥ वंधुचि या प्रिति
उद्धारचिन्हे क्षेमालींगने दिधले प्रधानाते ॥ तेकाळी सुमंताचे सुख नरि तेसामावेचनाहद ॥ ३५ ॥ याउपरि सु
मेत्रे सिता नमस्कारिली जेसि कुळदेवता ॥ सवे ॥ ३६ ॥ सौमित्रासुता जवळी होउनि बैसिले ॥ ३७ ॥ सरि
से चि लक्षमने लवला ही आलींगन दिधले धरुनि बाही ॥ महासुखसरिता प्रवाही उभय चित्ते क्रिडती ॥ ३८ ॥
याउपरि पुढे पाहता मंत्रि सुमंत जाला बोलता ॥ लपो रघुपति वशिष्ट आनि माता पैल बाहने स्याची ॥
ऐसे मंत्री बोलो सरे तव दाशरथी सधीर न धरे ॥ ओतुंचै बळले तरे चालीले पुढे पै ॥ पक्ष पसरु निया
दोन्हि बंधु पानुज चाले मेदिनी ॥ तेसा रघुनाथ चाले वाहिनी सरिसी दोहि बाही ॥ ४० ॥ तेकाळी पाच

Rajwade Sanshodhan Mandal Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

पाउले श्रीरामे तूसैं उघत्त्र मिळे ॥ तव पुढे यवोसरले वाहन वशिष्ठाचे ॥ ७ ॥ परस्परे जाली दृष्टादृष्टी पर
मश्रातु उचैबळले पोटी ॥ बाहो स्फुरो लागले नेत्री अगाध प्रीति स्त्रवा ॥ ८ ॥ वाहन तात्काळ त्यजुनि
गुरु पुढे जाला वेगे चापितु ॥ अलोटो चापा वला पुतु उळयारे व आले ॥ सत्यलोकनाथा त्तिसन
ले मातु रेखो निकरितीन नमस्कारु ॥ तैसे दाशरथी तत्कि पुटस्फुर श्रिगुरु समिप आला ॥ येनक्षणी श्रि
रामु पुढे जाला दंडवत नमस्कारु पातला तात [illegible] चलोनि आवंगिला वशिष्ठे २२३ ॥ म्हणे बारे र
घोनंदना न तुम्हे अवतरला सिपूउव या भूयोग्य [illegible] तु साकृपा तामासे मनल ज्ञा पावत असे ॥
गुन वारिनिधी विपरित मोटे सर्वथा वारे उफ [illegible] नी रहु तेधा कुटे आपणासि म्हपावी ॥ पुज्य तो
पुज कासि जन्ची पूंगा मां तारिघेवा व्हकाचे वो [illegible] पाशा कांत सा पुढे गेगा उरव्व मागो ठावे ॥
ल्लपो तानि ते सेस बोल्लि मा जवास्य सकळकान [illegible] श्रीराम [illegible] तु जगद्गुरु आणि महिमा म जगुरुचा ऱ्यारे सी ॥
तु जन वर्णवे सहस्रावदनी शंकरादि कल्पागल ध्यानी ॥ धन्य अवतार नयनी लीलारा खवी ति ॥ १० ॥ तव
रघुनाथ म्हणे गोसावी जी तुम्ही बांधल्या आम्हु च्या सुजी ॥ तुम्हासि पुजी लेजसे पुर्वजी रघु पुर्वपरादि कुली ॥
तुमच्या हरषा आसिर्वादि विश्वकिर्ति नेआमुते बेदि ॥ जेसे माझी या अधिकार पदि प्रसन्न वन्ही प्रसादे ॥
गुरु तुमच्या आसिर्वादे मी लक्ष्म नो रथनामे सराफ व्हेस्वामी ॥ तसे वित असो आलि अवस्य परंपरा ॥ १३ ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

३७

ऐसे रघुनाथाच्या वचनि सुधा शिंपुं वशिष्ठ मनि ॥ हेलावत नयनी सुखाश्रु उचंबळले ॥ ८४ ॥ ऐसा वसिष्ठ
आणि वैदेहिपती ॥ जाळी गंगन देउनि परमप्रीति ॥ वेगळे जाले परि चित्ती प्रेम थावले असे ॥ जैसे उपवा
साउपरि जेविता सुखक्रमले उदरि ॥ तैसेचि सुख थावले असे अंतरि जेवन जाल्यानंतरे ॥ क्षिरधीं
भोगितां हे म्हणोन हे शांत समरं जे सुख होत आहे ॥ तेचि सुख पुढ रहात हे तैसेचि वसिष्ठ वादे ॥ मग सुमित्रा
नंदनें प्रितिपुर्वक सिघ्र सुमनें ॥ साचि... होवोनि हास्यवदनें गुरु नमस्कारिला ॥ तव ब्रह्मऋषी कृपा
न होः कृपातु उचंबळला अभेहो ॥ धरुनि ... दोक्ष्मा बीगन दिधले ॥ समरचेउ यित नेचि
क्षणि वशिष्ट वदे गोरवबाणी ॥ म्हणे धन्य ... करणि ॥ मेलि लोकिको नर ॥ ८६ ॥ श्रिरामाचे सं
गति वनांतरि केली वस्ती ॥ राज्यभोगाचा अ... ती ॥ तिळतुल्य चिंवे चिना ॥ आयुर्नवला सानु
रागु धरिला आयज रिक्षा मागं ॥ जननिजन ... सागर तात्काळ केला ॥ दासानुदासा चिया परि
स्नेहार्णव आता सिरि ॥ धरुनि सर्वदा उपचारि सेवा रति केली ॥ दिन केले जे हि स्वर्गिचे विबुधं ॥ ऐसे
जे राक्षस महाप्रसिद्ध ॥ ते वधिले महायुद्धं उ पार्थ केले ॥ नाना बाब्बर त्राप्या कुटे परि सुधी अगाध
वेन वमोठे ॥ ज्याचे राहाटिचे निपरिपाटे शास्त्रे माथे चुकिति ॥ विजन स्वच्छी बहु वस भोगिले असा
धारणकेश ॥ जो उल्लेनि रेशि येश लोको सरळ्स मना ॥ ८७ ॥ ऐसे ब्रह्म ऋषी महा तपी यथोचित श

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

५

द्दसमर्पी॥ परिसोनि सखीसेचीनीरोपी सौमित्र प्रसोत्तरा॥ ह्मणे परिसजयाचे करकंकणि तो कायलेईल
कास्वमणि॥ नित्य पंचामृत जेवनी तो रपा विजभसिना॥ सिरसमुद्रीची यामछा न करे द्रऔत्तर कुपिनि
उछा॥ तुटि कामधेनुच्या वछा अजाकुळपिवसा वयाची॥ जो असे कल्पतर मातळवटी तो उवगुधतुनिपो
टि॥ खदिरखणि पर्णकुटी वसवेलहेनप उ॥ १॥ ह्मणोनियाली श्रिगुरुस्वामी श्रिरामाचे चरणा वेगळा
मी॥ जोगितरा हीन अयोध्येचि लक्ष्मी होईल [illegible]॥ श्रिरामचरणीं जो आनंद तो नानासुखाच्या
मुळकंद॥ जनुवारवेनावाच्या स्वादु जैसा [illegible] करिता॥ ऐसे सौमित्राग [illegible] ले बोलिले कि
र्तिजनके वचने॥ परिसोनि सर्वांच्या मने सु [illegible]॥ वसिष्ठ ह्मणे [illegible] जेतु
श्रीखुद्रीन रिगुवली॥ तेराम चरणासु [illegible] ने मग उलके सी॥ श्रिगुरु सौमित्र ऐसिया परी
[illegible] माळींगनाचे अवेश॥ श्रीये वाहु केल्या [illegible] त्याचे सार॥ ७॥ पुढे नदुपरि ते चिरक्षणि
जाणकि जोडुनि पाणि॥ रघुवंशगुरु चरणी नमस्कारु केला॥ ऐसे देखोनि सिते सी कल्यान कल्यान ह्म
णोनि ह्मणे॥ श्रिरामा तिराज्य करि जो सी जनवधीमायाभ्रम॥ जोग्य आमचे आले फळा पुनरपि निधा
ने देखिली ओछा॥ अपुर्व समारैनसो [illegible] आळींगनाचा॥ जनकात्मजे तु [illegible] दो कस हिमा
अपार वर्तिला नवजाय आला॥ जेने करुनिया श्रीरामा निजानंदु निरैत्तर॥ ७५॥ तुसिया प्रसादे जनक

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

५४

पुत्रीपिउकर्प उल्हेकाळचक्री॥ सुखेंशेल्लजासवीसावीत्री स्वामिसिराजंकरिती॥८०॥ महक्रुस्ससि
द्धीगेल्हे त्रैलोक्यअवघेसुखीजाल्हे॥ कीर्तिरव्यातितुढल्यापुरल्हेकोउसमागमियाचे॥ ऐसियध
न्यअवतारेसिते पवित्रदर्शनतुसे १ तिष्टने॥ नामध्येतल्याप्रनातेदोशादग्घहोति॥ ऐसावेशिष्या
८८ च्याअनुवाद्गीउत्तरदेसिता सुशब्दी॥ गोसावियापासेव्यासिवीदीसकळवस्तुनवीजाल्हे॥ ऐसावेगर्भि
५१५१ फळेअसतीपरितेजवकाळीनदिसती॥ काव्यनेमप्रगटहोतीजापेआपद्मारवापदी॥ ह्मणोनितैसे
८२६१ यथार्थनचलतापधानाचेपैथ॥ पुर्णहोतातिमनोरथ॥ नाम्यवंतादिकाचे॥ ऐसावेरहिवाणिकासु
जेसामुराल्हासुधारसु॥ परिसोनिपरमसंतोषुवेगापवासजाल्हा॥ असोरतुकीप्रसंगाचीकथीली
प्रक्रिकापुढेतुवी॥ आतानेरिहोईल्हमानचीतसाविस्तारसागिजेल्हहो॥ इतिश्रीरामायणीकथा
युद्धकांडउत्तरभागुसर्वथा॥ पुढेपरिसापंडितहो॥ अोताहृदयदासमुझलेह्मणे॥ ८८॥ प्राकृत॥ श्री
॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥छ॥

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com